

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

182

Vragen van het lid **Dijkers** (PvdA) aan de staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht dat boeren de rekening betalen van de prijzenoorlog* (ingezonden 13 september 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Dijkema** (Economische Zaken) (ontvangen 9 oktober 2013)

Vraag 1

Kent u het bericht boeren betalen rekening prijzenoorlog?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Deelt u de mening dat een prijzenoorlog niet ten koste mag gaan van de inkomenspositie van de primaire producenten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u doen om dit te voorkomen?

Heeft u instrumenten in handen om op te treden, mocht de primaire producent inderdaad slachtoffer worden van de prijzenoorlog? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet? Welke instrumenten zouden behulpzaam kunnen zijn bij het waarborgen van de inkomenspositie van de primaire producent?

Antwoord 2 en 3

Volgens de berichtgeving van de afgelopen weken wordt op de prijsactie van Albert Heijn door concurrerende supermarkten gereageerd met prijsverlagingen. Dit verschijnsel kan gevolgen hebben voor alle onderdelen in de keten, niet alleen voor de primaire producenten, maar ook voor de levensmiddelenindustrie en de supermarkten zelf. Ik vind het belangrijk dat er op transparante wijze tussen partijen in de agroketen wordt onderhandeld en dat zo een eerlijke prijs ontstaat. Verder vind ik dat prijsverlagingen voor voedsel in supermarkten niet eenzijdig mogen worden afgewenteld op de primaire producenten.

Naar aanleiding van de actualiteit over prijsacties van meerdere supermarktketens hebben de minister van Economische Zaken en ik op 26 september overlegd met de stuurgroep van de nationale pilot eerlijke handelspraktijken.

¹ Boerderij, 10 september 2013

<http://www.boerderij.nl/Home/Blogs/2013/9/Boeren-betalen-rekening-prijzenoorlog-1357615W/>

Wij hebben onze zorgen uitgesproken over de ontstane situatie en hebben de stuurgroep nadrukkelijk gevraagd om een constructieve rol te spelen in de implementatie van de gedragscode eerlijke handelspraktijken. De stuurgroep heeft toegezegd zich hiervoor in te zullen spannen.

Op 16 september 2013 is de Europese gedragscode eerlijke handelspraktijken voor de agrofoodsector van start gegaan. Deze gedragscode is via zelfregulering tot stand gekomen en voorziet in gedragsregels met een mogelijkheid tot geschillenbeslechting. In Nederland is op diezelfde datum een pilot van start gegaan waarin wordt onderzocht of zelfregulering door middel van een gedragscode een oplossing biedt in het geval van oneerlijke handelspraktijken. Wanneer er bij de huidige prijsverlagingen van de supermarkten oneerlijke handelspraktijken worden gebruikt, kunnen de betrokken partijen, indien zij deelnemen aan de pilot, een beroep doen op de gedragscode. Een onderneming die van mening is dat een deelnemende wederpartij de gedragscode niet naleeft, kan ervoor kiezen eerst te proberen het geschil in overleg met haar wederpartij op te lossen, bijvoorbeeld door overleg met de compliance officer van haar wederpartij of door een mediator in te schakelen. Zij kan het geschil in overleg met haar wederpartij ook meteen voorleggen aan een derde voor bindend advies of arbitrage of aan de burgerlijk rechter. In het geval van een overtreding van een norm uit de gedragscode waardoor verschillende ondernemingen worden getroffen, kunnen de getroffen ondernemingen anoniem klagen. De brancheorganisatie van de getroffen ondernemingen kan hun klachten «bundelen» en voorleggen aan de Nederlandse stuurgroep voor de agrofoodsector, waarin het Centraal Bureau voor de Levensmiddelenhandel, LTO Nederland en de Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie zijn vertegenwoordigd. De Nederlandse stuurgroep neemt naar aanleiding van de gebundelde klachten contact op met de onderneming waartegen die klachten zijn gericht, om die onderneming ertoe te bewegen haar gedrag in overeenstemming te brengen met de gedragscode. Doet die onderneming dat niet, dan kan de Nederlandse stuurgroep de kwestie voorleggen aan de Europese stuurgroep, die een algemeen richtsnoer kan opstellen over de desbetreffende gedraging. In deze procedure is de anonimiteit van klagers gewaarborgd. Ik verwijs u verder naar de brief van de minister van Economische Zaken van 11 september jl. (Kamerstukken 2012/13, 22 112, nr. 1687).

Vraag 4 en 5

Deelt u de opvatting dat een prijzenoorlog in het belang lijkt van de consument, maar wellicht botst met andere maatschappelijke doelen, zoals duurzaamheid en dierenwelzijn, die ook weer in het belang van dezelfde consument zijn? Zo nee, waarom niet en hoe kijkt u hier dan tegen aan? Zo ja, bent u bereid tot een gesprek met Albert Heijn om te horen hoe dit bedrijf de maatschappelijke doelen gaat waarborgen tijdens de prijzenoorlog? Deelt u de vrees dat het vorige week getekende akkoord tussen Albert Heijn en de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO) Nederland over continuïteit, transparantie, veiligheid en zekerheid onder druk komt te staan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u de mening dat het nuttig is om instrumenten in handen te hebben om op te treden als inderdaad de maatschappelijke doelen, die de sector heeft afgesproken, niet gehaald worden? Zo ja, aan welke instrumenten denkt u dan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5

Als de prijsverlagingen in de supermarkten ten koste gaan van de verduurzaming van voedsel, vind ik dit een slechte zaak. Dit zal uiteraard afhangen van de marktpositie van individuele ondernemingen en de vraag van de consument naar duurzame en welzijnsvriendelijke producten. De agroketen maakt ook nu al afspraken over verduurzaming. Dat gebeurt bijvoorbeeld in de regiegroep duurzame veehouderij en agroketens, in de Alliantie duurzaam voedsel en in de afspraken tussen LTO Nederland en Albert Heijn over een nauwere samenwerking en over het betrekken van versleveranciers bij productvernieuwingen. In het algemeen stimuleer ik de ketenschakels om samen de verduurzaming op te pakken.